

DE BEELDEN VAN OPENBARING



Scholten Uitgeverij



DE BEELDEN VAN OPEN BARIJNG

PETER SCHEELE

De beelden van Openbaring

Peter Scheele

© 2020 Scholten Uitgeverij BV
Burgemeester Drijbersingel 25c
8021 DA Zwolle
info@scholtenuitgeverij.nl
www.scholtenuitgeverij.nl

Omslagontwerp: Levi Reinds
Binnenwerk opmaak: Piet Versteeg
Drukwerk: Drukcase
Eerste druk, april 2020
ISBN-nummer: 9789492959812
NUR: 700

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means – electronic, mechanical, photocopy, recording or any other – except for brief quotations in printed reviews, without the prior written permission of the publisher.

Inhoud

Voorwoord	7
1. Openbaring is een soort puzzel	11
Deel 1 Wat er al gebeurd is	19
2. De Start van Openbaring	21
3. Het Hart van Openbaring	33
4. De Rode Draad van Openbaring	53
5. De zondeval van Lucifer	67
6. De Beesten: Een Kijkje in de Keuken van de Duivel	85
7. De Vier Paarden zijn vier gerichten, winden en engelen	101
8. De Tekenen van de Tijd	115
9. Gods Messias Masterplan	135
10. De Eerste Vier Trompetten: Oorlog in de Hemel	153
11. De vijfde en zesde trompet: de val van Jeruzalem	175
12. De Gruwelijke Verwoesting van Daniël 9	191
13. Ezechiëls Tijdlijn van de Toekomst	201
14. Nazi-hoer Roma en Auschwitz' ovens	221
15. Sin City Babylon en de brand van Rome	241
Deel 2 Wat er nog staat te gebeuren	251
16. Wat staat ons nog te wachten?	253
17. Daniël 12: Hoeveel tijd hebben we nog?	267
18. Wordt de ark van het verbond nog eens gevonden?	281
19. Komt er een derde Joodse tempel?	293
20. Komt er nog een ANTICHRIST?	309
21. De gelijkenis van de Verzoening tussen Twee Broers	319
22. De zeven schalen: Armageddon en Jezus' terugkomst	333
23. Is er één Eindoorlog of zijn er meerdere?	357
24. Gaat Zacharia 14 over de Laatste Oorlog?	371
25. De Gog-Magog Oorlog van Ezechiël 38 en 39	395
26. Komt er een nucleaire Derde Wereldoorlog?	431
27. De Oogst van de Aarde en de Wijnpers-hel	439

28. Gods Grote Rechtspraak en hoe lang dat mag duren	455
29. De Nieuwe Hemel en Nieuwe Aarde van Jesaja	467
30. Het Nieuwe Jeruzalem is de Bruid!	485
31. De zuivere rivier	507
Nawoord	515

Voorwoord

Voor wie mij nog kent... ik weet het, het is een lange tijd geleden dat jullie iets van mij gehoord hebben. Ik zal het zo uitleggen.

Voor wie mij niet (meer) kent... indertijd had ik een vrij succesvol tv-programmatje bij de EO, dat mijn naam droeg, *Peter*, waarvoor ik de straat op ging om mensen op een totaal ongebruikelijke manier en vanuit een creatieve invalshoek aan te spreken over het christelijk geloof. Ik droeg bijvoorbeeld een plank voor mijn kop, met daarop de tekst 'Ik geloof alleen wat ik zie'. Ik reed, gekleed als een Arabier, op een kameel met een 'naald' van een meter door de stad en deelde geld uit om mensen de uitspraak van Jezus te laten lezen, dat het moeilijker is voor rijke om in het Koninkrijk van God te komen dan voor een kameel om door het oog van een naald te gaan. Of ik bouwde als Noach II een ark op het strand van Scheveningen, omdat de mensen in het eind van de tijd net zo zullen zijn als de mensen in de tijd van Noach: ze hebben geen flauw benul van wat er staat te gebeuren.

Ik heb toen ook een aantal boeken geschreven over de manier waarop we het geloof moeten overbrengen – anders dan we gewend waren! – maar bijvoorbeeld ook het boek *Degeneratie: het einde van de evolutietheorie*. De titel verklaart zichzelf. Ik sprak overal in Nederland in kerken en jeugdgroepen en was altijd zeer gedreven.

Maar toen is het langzaam stil geworden.

Dat had een paar oorzaken. In de eerste plaats strandde mijn huwelijk in 2006. Vervolgens kwam naar buiten dat een goede vriend en medewerker van mij, verschillende jonge meisjes uit de kerk onzedelijk betast had. Onder hen was een familielid van acht jaar, waar hij weleens op paste. Hij kwam jarenlang bij ons over de vloer en deed alsof er niets aan de hand was, voordat het naar buiten kwam. In dezelfde periode kreeg een andere goede vriend ook problemen in zijn huwelijk en dat resulteerde er uiteindelijk in dat zijn vrouw er met een andere vrouw vandoor ging.

Een ongeluk komt nooit alleen, zeggen ze dan.

Ik heb het heel erg moeilijk gehad. Ik ben ondertussen wel doorgegaan met het vertellen van het verhaal dat ik altijd vertelde, omdat ik daar nog steeds achter

stond. Maar ik had enorm veel energie verloren. En ik snapte ook niet goed wat er aan de hand was en waarom.

Ik had heel veel vragen. Ik spitte de hele Bijbel door en las alles wat over huwelijk, echtscheiding en hertrouwen ging en probeerde te begrijpen wat God van me wilde. Moest ik de komende dertig jaar van mijn leven alleen blijven? Was dat het? De manier waarop christenen in de kerk en in onze stad omgingen met die vriend was ronduit slap. Moeten we als kerk dan altijd maar onze hand boven het hoofd van de daders houden, terwijl de slachtoffers weglopen vanwege de pijn die hun is aangedaan? Kijk wat dat doet in de Rooms-Katholieke Kerk. Geen wonder dat mensen weglopen.

Vanaf mijn achttiende had ik mijn hele leven aan God gewijd. Ik stopte met mijn studie Elektrotechniek aan de TUE en liet een potentieel glansrijke carrière links liggen om voor Youth for Christ jongerenwerk te gaan doen. Iedereen verklaarde me voor gek, maar toen ik op een bepaald moment zelfs voor tv ging werken, zeiden mensen dat ik geboren was om dit te doen. Maar het gescheiden zijn was voor mij een breekpunt. Paulus zegt tegen Timotheüs:

1 Timotheüs 3:2 (BB) Van een leider moeten geen slechte dingen gezegd kunnen worden. Hij mag maar één vrouw hebben. Hij moet nuchter, rustig, fatsoenlijk en gastvrij zijn. Ook moet hij goed kunnen lesgeven. 3 Hij mag niet verslaafd zijn aan wijn en niet driftig zijn. Hij moet vriendelijk en vreedzaam zijn, en geen ruziezoeker. Ook mag hij niet hebzuchtig zijn. 4 Hij moet zijn eigen gezin en de mensen in zijn huis goed kunnen leiden. Ook moet hij zijn kinderen rustig en beheerst opvoeden. 5 Want als iemand zijn eigen huis niet goed kan leiden, hoe zou hij dan de gemeente van God kunnen leiden?

Ik reisde in die tijd veel voor de WaaromJezus-cursus naar het buitenland om trainingen te geven. Het probleem is dat mensen zodra je persoonlijk met hen in gesprek komt, vragen: 'Ben je getrouwd? Heb je kinderen?' En dan moet ik zeggen dat ik gescheiden ben en moet ik eigenlijk ook uitleggen hoe dat heeft kunnen gebeuren. Terwijl ik les sta te geven...

Of ik heb net een mini-cursus gegeven, de organisator vraagt me terug het podium op en vraagt me voor de microfoon: 'Hoe doe jij dat nou met je vrouw, als je veel weg bent en graag...' En dan moet ik voor het hele publiek uit gaan leggen hoe dat zit.

Ik heb het feit dat ik gescheiden ben als een enorm blok aan mijn been ervaren, dat me hinderde om goed te kunnen functioneren. Misschien dat anderen daar allemaal niet zo zwaar aan tillen, maar ik deed dat wel. Ook dat demotiveerde mij. Toen we trouwden, had ik dat als leiding van God ervaren. Maar hoe kon God me

een vrouw geven als Hij wist dat dit huwelijk stuk zou lopen? Wat voor leiding is dat? Kennelijk had ik daarin toch vanuit mijn eigen onbenul gehandeld.

Al deze dingen leidden ertoe dat ik geen energie meer had om in mijn missie te steken. En dus bloedde die langzaam dood, tot ze volledig gestopt was en ik helemaal niets meer deed voor het Koninkrijk van God, behalve naar de kerk gaan.

Ik heb mezelf opnieuw moeten uitvinden. Nu de missie waar ik mijn leven aan gewijd had doodgebloed was, vroeg ik me af: 'Wat ga ik nu doen?' Ik heb vaak tegen God gezegd: 'U en ik samen hadden zoveel mensen kunnen bereiken. Maar het is gewoon klaar, over en uit. Wat moet ik nu?'

Om een lang verhaal kort te maken: ik heb maar wat aangerommeld. Ik verhuur kamers. Heb na een aantal jaren geprobeerd een andere vrouw te vinden, wat niet is gelukt. Ben een YouTube-kanaal begonnen waarop je me kunt volgen als ik op reis ga en met een drone vlieg. Heb een quad gekocht. Ben via Airbnb gastenkamers gaan verhuren. Heb tot mijn grote vreugde zes kleinkinderen gekregen. Van alles.

Ik ben het geloof niet kwijtgeraakt, terwijl dat heel goed zou hebben gekund. Maar ik wist ook niet goed wat ik daar verder in mijn leven mee moest doen.

Ik dacht wel veel na. Heb heel veel dingen uitgezocht. Dingen opgeschreven ook. Met mensen daarover gepraat. Maar nooit zo, dat ik de lust weer vond om er vol energie weer mee aan de slag te gaan.

Bij het bestuderen van de Bijbel was ik twee kwesties tegengekomen, waar ik niet uit kwam. Dit zijn bijna technische zaken over de manier waarop je de Bijbel moet uitleggen en het voert te ver om die hier uit te leggen, want dan zijn we zo tien pagina's verder. Na mijn scheiding had ik deze dingen onderzocht en er documentjes van gemaakt. Af en toe haalde ik die nog wel eens tevoorschijn om te kijken of ik het inmiddels kon oplossen, maar ik kwam er nooit uit. Het bleven raadsels voor me.

Een paar jaar geleden waren er Afghaanse jongens bij ons in de kerk gekomen, die gevlucht waren en hier in Nederland christen waren geworden. Enkelen lieten zich bij ons dopen en ik ben bij hen betrokken geraakt om hen te helpen in de wirwar van regels om asiel aan te vragen. Ik geef wekelijks bijbelstudie aan enkelen van hen. Het is een verademing om hun geloof te zien groeien. Nederlanders moeten eerst alles begrijpen voordat ze iets kunnen geloven, maar daar hebben zij geen last van. Ze zien het grote contrast met de islam, zoals dat in hun land was, en vallen als een blok voor de God van de Bijbel. Op een avond bespraken we het onderwerp waar één van mijn documentjes toevallig ook over ging. Thuisgekomen

dacht ik: ik ga er toch nog weer eens een keer naar kijken en dus haalde ik het tevoorschijn op mijn computer. Binnen een uur had ik het opgelost!

Nou ja, dacht ik, ik heb daar in de afgelopen tien tot twaalf jaar geen antwoord op gevonden en nu ineens vind ik het. Misschien kan ik dat andere, veel moeilijkere probleem dan ook wel oplossen? En dus haalde ik het andere documentje er ook bij. Ik zocht nog weer eens naar wat dingen op internet, ontdekte het een en ander wat ik nog niet wist en binnen een uur had ik het opgelost. Wow, dacht ik, wat is dit? Ik zit in een of andere flow of zo. Misschien heeft God een kraan opengezet, of een verstopte leiding doorgespoeld?

Als God twee van mijn moeilijkste problemen, van hoe je de bijbel uit moet leggen, waar ik in geen tien tot twaalf jaar uitgekomen was, hoe vaak ik er ook naar keek, nu in een uurtje of twee oplost... misschien moest ik dan maar eens naar het moeilijkste van het moeilijkste gaan kijken? Naar Openbaring? Misschien kwam ik daar dan ook wel uit?

Wel... het resultaat ligt nu voor je.

1. Openbaring is een soort puzzel

Het is misschien goed om uit te leggen hoe ik te werk ben gegaan bij het bestuderen van het boek Openbaring, of tenminste de beelden ervan – ongeveer vanaf hoofdstuk 6.

Ik had geen vooropgesteld doel. Ik wilde ook niets bewijzen. Ik wilde puur kijken wat de betekenis van de beelden in Openbaring is, zoals de tekst het zelf aangeeft. Daarbij is het wel belangrijk om te kijken in welke tijd het geschreven is en of bepaalde dingen die in de eerste eeuw speelden gevat worden in de beelden. Dat is namelijk het meest logische. Profeten beschrijven altijd lokale gebeurtenissen, om dan eventueel de blik verder in de toekomst te werpen.

Wat ik al vrij snel ontdekte, is dat er overal grote en kleine verwijzinkjes en toelichtinkjes staan. Een duidelijk voorbeeld is Openbaring 17:1, waar staat:

En een van de zeven engelen die de zeven schalen hadden, kwam en sprak met mij en zei tegen mij: Kom, ik zal u het oordeel over de grote hoer laten zien, die aan vele wateren zit.

Als je dat leest, ben je meteen al verloren. Een vrouw die aan de zee zit? Maar dan lees je in vers 15 de toelichting:

En hij zei tegen mij: De wateren die u gezien hebt, waaraan de hoer zit, zijn volken, menigten, naties en talen.

Dit was voor mij een aanmoediging om andere dingen die doorverwijzingen leken te zijn ook te volgen, om te kijken wat daar het resultaat van zou zijn. Daardoor is een goed aaneensluitend totaalplaatje ontstaan. Er zitten eenvoudige links in Openbaring en complexere, maar ik kan alles uitleggen.

Nog een voorbeeld: in 17:8 staat dat het beest 'uit de afgrond' zal opkomen. Wat wordt daar mee bedoeld? Waarom staat er expliciet vermeld dat dat beest uit de afgrond komt? Waar in Openbaring staat ook dat er een beest uit de afgrond komt? Nou ja, dat is in Openbaring 20. Oké, wat gebeurt er als ik het beest van 17:8 koppel aan dat van hoofdstuk 20? Wat rolt er dan uit?

Om een voorbeeld te geven van een vrij lastige puzzel, ook al lopen we dan eigenlijk op de inhoud vooruit: in hoofdstuk 6:1-8 worden vier paarden genoemd. In vers 8 wordt verteld dat dit vier gerichten zijn, namelijk het zwaard (rood), honger (zwart), de pest (vaal) en wilde dieren (wit). De vier paarden verwijzen naar Zacharia 6:5. Daar worden die vier paarden 'vier winden' genoemd. Vervolgens staat er in 7:1-3 hoe (deze) vier winden tegengehouden worden en daar worden ze ook nog eens 'vier engelen' genoemd. Vervolgens lezen we in 9:13-15, bij de zesde trompet, dat die vier engelen losgelaten worden.

Als je de clou van Zacharia 6:5 mist, kun je deze puzzel niet oplossen en lees je over al die aanwijzingen heen zonder dat je ze kunt plaatsen. Maar als je de doorverwijzingen consequent volgt en de puzzelstukjes aanlegt, zie je dat de vier paarden pas bij de zesde trompet losgelaten worden en het oordeel daar dan ook pas echt begint, en niet al eerder.

Er is geen voorbeeld

Openbaring is een grote puzzel, maar zonder voorbeeld van de oplossing, ongeveer zoals de Wasgij-puzzels. De enige manier om de puzzel te leggen is door het te proberen, net zolang tot je een plaatje hebt dat aan alle kanten klopt. Klopt er iets niet, dan heb je het waarschijnlijk niet helemaal goed gedaan.

De manier waarop je dit kun ontdekken, is door de kleine eenvoudige aanwijzingen en toelichtingen eerst te volgen. Die zijn als het ware voorbeelden van hoe je het moet doen. Daarna kun je de lastigere aanwijzingen gaan ontdekken en volgen.

Bij het oplossen van de puzzel heb ik iets moois gemerkt, namelijk dat er één beeld is dat het hart is van Openbaring. Als je dat beeld snapt, kun je er twee andere bij aanleggen en dan heb je eigenlijk al een prachtig totaaloverzicht van Openbaring. Daardoor is het niet moeilijk om het uit te leggen. Je hoeft niet alle details te snappen om het totaalplaatje te kunnen zien. Als je het totaalplaatje snapt, kun je daarna de rest uitwerken en al de andere beelden op hun plek leggen,.

Daarom lijkt het me het beste om niet bij Openbaring 1 te beginnen, maar eerst dat totaalplaatje neer te zetten.

Oude Testament

Je kunt de puzzel van Openbaring niet oplossen door alleen het boek Openbaring te lezen. Het staat namelijk vol van de verwijzingen naar het Oude Testament. Die moet je onderzoeken en begrijpen. Begrijp je de verwijzing naar het Oude Testament niet, dan kun je het beeld niet goed begrijpen. Zo verwijzen de vier paarden uit de eerste vier zegels, zoals gezegd, naar de vier soorten paarden in Zacharia.

Het sprinkhanenleger van de vijfde trompet verwijst naar Joël. De beesten uit de zee en de aarde lijken op de beesten van Daniël, enzovoorts.

De puzzel van Openbaring leggen is daarmee ook in belangrijke mate de puzzel van de oude profeten leggen. Soms lijken dingen in die profetieën dwars door elkaar te lopen. Maar... krijg je Openbaring helder, dan kun je de profeten daarbij aanhaken en ordenen. Door Openbaring kun je de profeten beter begrijpen. Je zou zelfs kunnen zeggen dat Openbaring de verklaring of de voltooiing van de oudtestamentische profetieën is.

Internet

Internet is een zegen gebleken. Ik zou dit twintig jaar geleden niet hebben kunnen doen. Zoek je een Romeinse keizer? Hoppa, met één muisklik heb ik alles gevonden over die man. De val van Jeruzalem... hoe ging dat eigenlijk? Hoppa, filmpje van tien minuten en je weet precies waar de Romeinen over de muur klommen en hoe ze daar weer vanaf geknikkerd werden.

Wat ik doe om een puzzel te kraken is dat ik eerst zelf nadenk over wat ik erin zie en wat het zou kunnen zijn. Dan ga ik zoeken naar wat anderen erover zeggen, of ik zoek bepaalde dingen uit. Op die manier krijg ik een steeds beter beeld van het bepaalde dingen. En ik ga net zolang door totdat ik er in mijn hart van overtuigd ben dat het weg moet.

Grondtekst

Kleine zinnestelsels, maar ook precieze woorden zijn soms essentieel in Openbaring om een bepaalde link te kunnen leggen. Onze vertalingen proberen alles zo begrijpelijk mogelijk te brengen, maar de exacte woordkeus van de oorspronkelijke taal gaat daarbij vaak verloren. Ik gebruik standaard de Herziene Statenvertaling (HSV) omdat deze de oorspronkelijke tekst vrij nauwgezet probeert te volgen. Als ik ergens een andere vertaling gebruik, geef ik dat aan met BB (voor Basisbijbel), NBG, NBV, of HTB (Het Boek).

Regelmatig zet ik bepaalde belangrijke woorden in de bijbeltekst vetgedrukt. Die ga ik daarna met name bespreken.

Verder geeft Biblehub.com je de exacte woorden in het Hebreeuws of Grieks. Je klikt erop en je krijgt de precieze betekenis van dat woord te zien. Klik en je ziet alle plaatsen in de Bijbel waar dat woord in de oorspronkelijke taal gebruikt is. Je kunt allerlei vertalingen op een rijtje zien. Je kunt zelfs de varianten van de manuscripten die in de oorspronkelijke taal bewaard zijn gebleven naast elkaar zien. Ik heb ooit geprobeerd Latijn en Grieks te leren, als basis om later de Bijbel in de grondtaal te kunnen lezen en dat is een ramp gebleken. Ik ben niet goed in het aanleren van talen. Maar op deze manier is het een stuk gemakkelijker en kan iedereen een heel eind komen.

Bestaande bijbelstudies

Er zijn vele theorieën over Openbaring; op Wikipedia kun je er heel wat vinden. Gewoon zoeken op een paar sleutelwoorden levert allerlei bijbelstudies uit alle hoeken en gaten van de wereld op. Daar zit ook een hoop kaf tussen het koren, maar soms is een bepaalde gedachte eruit helemaal niet verkeerd, al was het maar een eenvoudige verwijzing naar een andere tekst in de Bijbel.

Onze geschiedenis

Openbaring is niet zomaar een boek met beeldende verhalen die alleen maar een boodschap willen overbrengen. Het gaat over dingen die in onze werkelijkheid gebeuren. Het zijn beelden die iets over de gebeurtenissen in onze werkelijkheid zeggen. Er zijn daarom koppelingen te maken met onze menselijke geschiedenis. Misschien is het duidelijkste voorbeeld wel het verhaal van de Vrouw met Twaalf Sterren (Openbaring 12), waar gezegd wordt dat de Draak het Kind dat zij zou baren, wilde wegnemen zodra het geboren zou zijn. Iedereen linkt dat met de kindermoord in Bethlehem door Herodes. En zo zijn er tientallen links met onze menselijke geschiedenis te maken. Leg je die links niet of fout, dan kun je met een beeld alle kanten op gaan. Het is dan als met een luchtballon die je niet verankerd hebt.

Ik kom tot de conclusie dat Openbaring de geestelijke werkelijkheid achter onze werkelijkheid laat zien. Dat betekent dat je actief mag – of zelfs moet – zoeken naar zulke links met de geschiedenis en moet kijken of, hoe en waar de beelden passen, aanhaken en van toepassing zijn.

We zullen zien dat sommige beelden als een handschoen passen bij bepaalde gebeurtenissen. Daarvoor moeten we wel kennis van de geschiedenis hebben, dus die gaan we ook doornemen met elkaar.

Niet chronologisch

Ik ben ook tot de conclusie gekomen dat Openbaring niet chronologisch is. Toelichtingen staan soms op een heel andere plek als het onderwerp zelf. Er zitten in alle verhalen haakjes en oogjes, die je op een unieke manier kunt en moet linken. Leg je die link niet, dan heb je twee of meer onbegrijpelijke losstaande dingetjes. Link je ze, dan kun je dingen ineens plaatsen en duiden.

Zo wordt het verhaal van de Twee Profeten eerst verteld en daarna dat van de Vrouw en de Draak. Maar als we ze aanhaken aan onze geschiedenis, moeten we tot de conclusie komen dat het beeld van de Vrouw en de Draak chronologisch gezien eerder was en vrijwel naadloos overgaat in dat van de Twee Profeten.

Dat wil niet zeggen dat niets chronologisch is en alles door elkaar staat. Er is wel degelijk sprake van een structuur en die heeft ook een betekenis.

Omdat de opbouw van Openbaring niet honderd procent gelijkloopt met onze

geschiedenis, heb ik ervoor gekozen de hoofdstukken niet in oplopende volgorde te behandelen. Ik begin daarom met de Start en het Hart van Openbaring en dan zetten we de Rode Draad neer. Op deze manier hebben we een chronologische kapstok waaraan alle andere beelden opgehangen kunnen worden.

Israël

Om je alvast voor te bereiden kan ik je vertellen dat Openbaring veel meer over (de geschiedenis en toekomst van) Israël blijkt te gaan dan sommige mensen misschien lief is – en dus niet over de Europese Unie bijvoorbeeld.

Ik ben niet van tevoren uitgegaan van een bepaalde reeds bestaande theologie. Ik ben op nul begonnen. Ik kijk gewoon naar wat de tekst zegt en laat me daardoor leiden, ongeacht wat er in bepaalde kerken en groepen geleerd wordt. Ik ben daardoor tot geheel nieuwe en verrassende inzichten gekomen, die ik nergens anders gezien heb. Dat maakt mijn positie bij voorbaat lastig, want er is niemand die het van nature al van harte met me eens zal zijn. Vanuit de gereformeerde traditie zullen er nadrukkelijke bezwaren komen, maar vanuit evangelische hoek zal dat niet minder het geval zijn, al zullen die over heel andere dingen gaan. Daarom zou ik je willen vragen mijn bevindingen met een open houding te lezen. En vraag God om jou al dan niet te bevestigen of dingen waar zijn, los van wat je misschien geleerd hebt.

Om bij voorbaat een bepaalde angst weg te nemen: ik zal niet beweren dat er voor Israël redding is buiten Jezus om. De speciale rol die God voor Israël heeft, betreft vooral zijn TAAK, niet zijn redding. Israël heeft een heel andere taak in Gods plan met de wereld dan Nederland. Op dit moment is het grootste deel van de bevolking van Israël zelfs niet eens religieus. Onder Israëlische politici komt ook corruptie voor. Zij kunnen politiek of militair gezien heel verkeerde beslissingen nemen en die zijn, met alle gevolgen, voor hun eigen rekening. Maar dat neemt niet weg dat God Zijn eigen plan trekt en zal trekken met Zijn volk.

Hitler

God gaat met de Chinezen Zijn eigen weg, dwars door de geschiedenis heen. Zo ook met de Belgen. En met de Amerikanen. Maar als het om de Bijbel gaat, stelt God vooral Israël als voorbeeld voor de rest van de wereld, en niet Amerika. Straks, als onze geschiedenis hier afgelopen is, gaan er ongetwijfeld ook boeken open met openbaringen over de beesten die uit de Chinese Zee opgerezen zijn. Of die uit de Atlantische Oceaan opdoken. Maar die openbaringen staan niet in de Bijbel.

De Holocaust is misschien wel het meest dramatische wat het Joodse volk ooit overkomen is. Als Openbaring in de toekomst kijkt, hoe kan het dat allerbelang-

rijkste ding gemist hebben? Wel, ik heb ontdekt dat Openbaring daar ook over gaat. En zelfs tot in huiveringwekkende details.

Puzzelen

Ik ben een document gaan maken met de tekst van Openbaring erin en daarin verzamelde ik een heleboel aantekeningen en gedachten. Soms ging ik zitten en vroeg ik God wat iets betekende. Dan kreeg ik inspiratie om in een bepaalde richting verder te zoeken. Ik heb regelmatig momenten gehad waarop mijn ogen uitpuilden, er stoom uit mijn oren kwam en mijn brein op tilt sloeg als ik weer eens iets ontdekte. Ik heb momenten gehad waarop de tranen in mijn ogen stonden als ik het plaatje zag dat ontstond uit bepaalde gedeeltes. Elke ontdekking moedigde me aan om te blijven zoeken, totdat ik voor mijn gevoel zo'n beetje alles uit Openbaring heb kunnen wringen wat erin zit.

Ik kan niet ontkennen wat ik gezien heb. Ik check, check, dubbelcheck. Tweak hier en daar. Ik praat er met mensen over en neem hun reacties ter harte. En ik MOET delen wat ik gevonden heb. Want het is bizar, groots en prachtig als het je lukt om het te zien. Het is net als met 3D-stereogrampuzzels. Je ziet in eerste instantie een grote lap gekleurde bolletjes. Je ziet wel patronen, maar iemand moet je vertellen hoe je moet kijken en dan lukt het sommige mensen nog steeds niet om het 3D-plaatje te zien dat achter de afbeelding verborgen zit.

Wat ik ga doen: ik ga proberen het plaatje dat ik heb gezien zo goed mogelijk te schetsen. Hopelijk word je dan net zo enthousiast als ik. Ik ga niet vertellen wat een ander denken of geloven moet, of wat iedereen van Openbaring moet vinden. Ik ga proberen te laten zien wat ik gezien heb. Het is aan u en jou om te beoordelen of dat onzin is of waarheid.

Vragen

Waar ik niet helemaal de vinger achter heb kunnen krijgen is wat nog gebeuren moet. Ook al zag Daniël het Romeinse Rijk in de vorm van een alles verslindend beest met ijzeren tanden (het vierde beest uit Daniël 7), dan nog kun je niet vooraf tot in details voorzien hoe dat vorm zal krijgen. Achteraf is wel heel duidelijk hoe het zit. Jezus kondigde de val van Jeruzalem al aan en dan weet je dat het gaat gebeuren, maar hoe precies en wanneer exact... dat is vooraf niet uit te rekenen. Echter, hoe dichterbij het kwam, hoe duidelijk het werd.

Zo is het ook met de dingen die nu nog gaan gebeuren. Ook al lijken sommige mensen het eindscenario al te weten, ik ben daar voorzichtig in. Bepaalde dingen beginnen zich echter wel af te tekenen en hoe dichterbij het einde van de tijd komen, hoe duidelijker het wordt.

Waarom?

Waarom is Openbaring een puzzel? Waarom is het zo'n moeilijk bijbelboek? En waarom zou er überhaupt een moment komen waarop Openbaring duidelijk wordt? Is dat boek niet juist bedoeld om onduidelijk te zijn? Mogen we de beelden wel concreet invullen?

Wel, er zijn goede redenen te noemen voor het feit dat Openbaring zo'n moeilijk boek is. In de eerste plaats denk ik dat de christenen in de tijd waarin Openbaring geschreven werd heel veel dingen onmiddellijk snaptten. Zij herkenden in veel van de beelden meteen waar het naar verwees. En het moet niet al te moeilijk voor hen zijn geweest daar de boodschap die voor hen relevant was uit te halen. Wij zijn echter alle historische kennis van die tijd kwijtgeraakt en daardoor zijn de raadsels ontstaan. Gelukkig is die geschiedenis tegenwoordig heel eenvoudig op internet terug te vinden.

De enige reden waarom wij MEER van Openbaring kunnen begrijpen dan de eerste christenen is omdat onze geschiedenis verder gevorderd is. Wij kunnen nu veel meer dingen synchroniseren met de beelden dan alleen de kindermoord onder Herodes. En daarom kunnen we er nu veel meer van begrijpen.

Een ander ding is dat het Gods bedoeling was om de boodschap te verbergen tot het laatste moment, het moment waarop het nodig is. Dat kun je bijvoorbeeld in Daniël 12 lezen.

Openbaring is niet zozeer bedoeld om de toekomst te voorspellen, als wel om mensen te laten zien dat wat er gebeurt ABSOLUUT niet buiten God om gaat.

Open houding

Ik ben mij er maar al te zeer van bewust dat er heel erg verschillende meningen en leringen over het boek Openbaring zijn. Ik zit zelfs in een ietwat oncomfortabele positie, om het zo maar te zeggen, omdat ik met nieuwe inzichten kom. Ik heb daarom niet vanaf het begin medestanders en sommigen aan mijn linker- en aan mijn rechterzijde hebben zich misschien al diep ingegraven in bepaalde theologische opvattingen. Ik zal mij dus aan alle kanten moeten verdedigen en iedereen zal misschien wel iets moeten inleveren om te kunnen volgen of accepteren wat ik ontdekt heb. Ik geloof zelf natuurlijk heilig in wat ik schrijf, maar ik weet dat er uiteenlopende standpunten zijn. Laat ik dit zeggen: als wij voor God staan, zal Hij ons niet overhoren over de juiste eindtijdtheologie en ons daar al dan niet een voldoende voor geven. Wel zal Hij ons afrekenen op de vraag of we de broederliefde in acht genomen hebben en de ander hoger geacht hebben dan onszelf. Als Jezus jouw Heer en Messias is, dan ben je mijn broer of zus, ongeacht je ideeën over de eindtijd. Maar het is wel interessant en nuttig om over deze dingen met elkaar te praten. Daarom wil ik je vragen om mijn verhaal met een open houding te le-

zen, los van de misschien sterke ideeën die je over dit onderwerp hebt, en niet onmiddellijk de hakken in het zand te zetten. Ga er maar van uit dat het even een andere invalshoek is dan je gewend bent, maar misschien is dat juist verrassend interessant? Ik kan niet meteen op de eerste pagina alles uitleggen en bewijzen. Ik heb even tijd nodig – zo ongeveer dit hele boek – om alle aspecten te behandelen. Maar als je probeert me te volgen, kun je misschien het totaalplaatje zien dat ik ook gezien heb. En dan kun je daarna altijd nog besluiten wat je ermee doet.

Om een tipje van de sluier op te lichten: er zijn mensen die menen dat alle beelden van Openbaring over de eerste eeuw gaan en helemaal niets over de toekomst zeggen. Er zijn ook mensen die menen dat eigenlijk niets op de eerste eeuw van toepassing is en vrijwel alles nog moet gebeuren. Wat ik ontdekt heb, zit er eigenlijk precies tussenin. Wat ik ga schetsen, komt erop neer dat Openbaring wel degelijk vooruit kijkt en het over toekomstige dingen heeft, maar vanaf het moment waarop Openbaring opgeschreven werd, dat is in de eerste eeuw. Het behandelt de HELE periode vanaf Jezus' eerste komst tot en met Zijn tweede komst, zonder dat er gaten vallen. Heel veel dingen zijn in de eerste eeuw al gebeurd. Sommige dingen zijn gebeurd in de recente geschiedenis. Sommige dingen zijn vandaag de dag gaande. En sommige dingen moeten nog gebeuren. En dat is eigenlijk best logisch, of niet soms?

Schrijfstijl

Dan rest mij nog even aan te kondigen dat ik er een wat eigen schrijfstijl op na houdt. Ik geef onder andere de beelden van Openbaring titels om naar ze te verwijzen en dan schrijf ik die titel met hoofdletters. In hoofdstuk 2 gaat het bijvoorbeeld over twee profeten. Als ik die twee profeten bedoel, schrijf ik het met kleine letters, als ik het beeld bedoel schrijf ik het met hoofdletters. Dan zou je bijvoorbeeld de volgende zin kunnen krijgen: zijn de twee profeten uit het beeld van de Twee Profeten twee mensen of stellen ze iets anders voor? Zo gebruik ik wel vaker hoofdletters als ik bedoel dat het om iets groters gaat dan het platte woord aangeeft.

Ook kan ik het niet laten om me soms expressief en in spreektaal uit te drukken. Of zet ik woorden in kapitalen om aan te geven dat DAT woord benadrukt moet worden in de zin. Voor mij zijn dit allemaal middelen die de moderne techniek tegenwoordig biedt, die me helpen om te communiceren. Het is de redactie daarom niet gelukt mij hierin geheel glad te strijken, dus u bent gewaarschuwd ;-).

Deel 1

Wat er al gebeurd is

2. De Start van Openbaring

Openbaring 12:1-17

Er is één beeld dat het kloppende hart van Openbaring is. Tenminste, tot die conclusie ben ik gekomen. Met twee andere beelden kan daarmee een waslijntje gespannen worden waar de rest van de visioenen aan gehangen kan worden. Zij vormen 'de ruggengraat' waar de rest omheen gebouwd is. Als je deze drie beelden helder hebt, heb je eigenlijk al een heel mooi totaalplaatje van Openbaring. Je hebt dan, zeg maar, de hoekjes en de randjes gelegd, het kader voor de rest, en je ziet de contouren van wat het moet gaan worden.

Ik vind dat daar schoonheid in schuilt, want daardoor is het Grote Plaatje eigenlijk zo simpel dat het aan een kind uit te leggen is. Het is niet een zeer ingewikkelde constructie die lastig te volgen is.

De drie beelden zijn die van de Vrouw en de Draak (12:1-6)¹, de Twee Profeten (11:1-14) en de Draak in de Put die voor duizend jaar gebonden wordt (20:1-10). Het verhaal van de Twee Profeten is wat mij betreft het kloppende hart van Openbaring. Hier draait alles om. Zonder dit verhaal kun je Openbaring niet begrijpen en is het een losse verzameling beelden. De Twee Profeten verbindt alles met elkaar.

Maar toch kunnen we beter beginnen met het beeld van de Vrouw en de Draak, want chronologisch is dat eerder gebeurd op de tijdlijn van onze wereldgeschiedenis. Het is ook van deze drie het eenvoudigst te duiden. En daardoor is dan de toon gezet voor het wat lastiger beeld van de Twee Profeten.

De Vrouw en de Draak

Het verhaal van dit beeld bestaat uit drie stukken.

Het is verstandig om eerst het hele bijbelgedeelte even door te lezen, zodat je het hele verhaal in beeld hebt.

Dan gaan we het vanaf hier regel voor regel doornemen.

¹ Ik refereer daar ook wel naar met: de Vrouw met Twaalf Sterren.

12:1 En er verscheen een groot teken in de hemel: ...

Dit geeft aan dat Johannes een nieuw beeld te zien kreeg, dat losstaat van het voorgaande. Er worden drie van zulke speciale tekens genoemd in Openbaring. Twee staan er in dit gedeelte. Het zijn de vrouw en de draak. Het derde bestaat uit de zeven engelen die de zeven schalen aankondigen (15:1).

12:1b ... een vrouw, bekleed met de zon, en de maan was onder haar voeten en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren.

2 En zij was zwanger en schreeuwde het uit in barensnood en in haar pijn om te baren.

De vrouw is het ware Israël

Als je dit leest, zou je denken dat de vrouw misschien Maria, de moeder van Jezus, is. Het Kind is dan Jezus. Maar als we verderop lezen dat de vrouw door de draak aangevallen wordt en gedurende 1260 dagen op een veilige plek in de woestijn bewaard wordt, dan blijkt dat niet te matchen met Maria en dus moet het hier over Israël gaan.

De zon, maan en sterren doen denken aan de droom van Jozef in Genesis 37:9-11, waar de zon, maan en elf sterren voor hem buigen. Zijn vader begreep onmiddellijk dat het hier niet om een natuurverschijnsel ging, maar dat Jozef dacht/droomde dat zijn vader, moeder en broers voor hem zouden buigen. Toen Jozef onderkoning van Egypte was geworden gebeurde dat inderdaad. De twaalf sterren zijn daarom een verwijzing naar de twaalf stammen van Israël.

Vrouw Israël straalt van de zon en heeft de maan aan haar voeten. De maan weerkaatst het licht van de zon en zo weerkaatst dit Israël het licht van God. En dat is weer raar, want het Israël uit Jezus' tijd heeft Hem juist als Messias verworpen. Daarom mag je in deze vrouw vooral het ware Israël zien, dat deel van de Joden dat God trouw was en Jezus WEL aanvaard heeft, ofwel de Joodse kerk of de Joodse christenen met wie de kerk begonnen is.²

Tekenen aan zon, maan en sterren

Vrouw Israël is bekleed met zon, maan en sterren. In Openbaring 6:12 wordt er gezegd dat de zon zwart zal worden en de maan als bloed en dat er sterren van de hemel zullen vallen. Diezelfde manier van spreken komen we ook tegen in Lukas

² Je mag zelfs zeggen dat dit de 144.000 zijn uit de 12 stammen van Israël uit Openbaring 7, die daar apart genoemd worden van de grote menigte uit alle volken, talen en naties. In dit visioen wordt de vrouw ook onderscheiden van 'de rest van haar kinderen' (vers 17). In Openbaring 14 zijn de 144.000 het eerste deel van de oogst NAAST de rest van de oogst uit alle volken.

21:25 en Mattheüs 24:29 en verschillende profeten van het Oude Testament.³ We mogen daarom zeggen dat het op die plekken gaat om het volk Israël dat zijn glans en zijn rol verliest.

Of anders gezegd: wil je tekenen van de eindtijd? Kijk dan naar de zon en de maan en de sterren, dat wil zeggen: naar de vrouw die deze draagt, dat is het volk Israël. Wat er met Israël gebeurt, is een graadmeter van de eindtijd.

Dit is gewoon een kwestie van de verschillende puzzelstukjes/teksten die over dezelfde dingen spreken aan elkaar leggen.

Het Romeinse Rijk

12:3 En er verscheen een ander teken in de hemel. En zie: een grote vuurrode draak met zeven koppen en tien hoorns. En op zijn koppen zeven diademen.

Dit is het tweede teken.

Zoals heel vaak gebeurt in Openbaring, wordt er een bepaald ding beschreven - in dit geval een draak - en wordt later pas een toelichting gegeven. In vers 9 staat: 'Hij is de oude slang en wordt ook wel de duivel of de satan genoemd.'

'Oude slang' verwijst naar de slang in Genesis 3, die Adam en Eva verleidde en zo de zonde en de dood in de wereld bracht. Deze draak is dus Satan, de duivel.

De koppen en horens hebben ook een betekenis, want andere beelden uit Openbaring sluiten daar op aan. In hoofdstuk 13 komt er een beest uit de zee, dat ook zeven koppen en tien horens heeft. In hoofdstuk 17 rijdt een hoer op de draak. We gaan die beelden nog apart behandelen, maar het zal dan blijken dat het om het Romeinse Rijk gaat. De zeven koppen zijn de zeven heuvels van Rome en de zeven eerste keizers van het Romeinse Rijk. De tien horens zullen latere bondgenoten blijken te zijn.

Dat de zeven koppen en tien horens hier genoemd worden, betekent daarom zoveel als dat de duivel de geestelijke macht is achter het Romeinse Rijk – zoals God de geestelijke macht achter Israël is. En dat de duivel de vrouw, het Kind en haar overige kinderen vervolgt door het Romeinse Rijk.

Een derde deel gevallen sterren

12:4a En zijn staart veegde het derde deel van de sterren van de hemel en wierp die op de aarde.

³ Met als belangrijkste Jesaja 34:2-4 en Joël 2 en 3.

Dit wordt over het algemeen zo uitgelegd dat de duivel, die zelf van oorsprong een engel is, één derde van de andere engelen meenam in zijn opstand tegen God. Dat is voor de hand liggend, want in vers 9 staat dat 'zijn engelen met hem werden neergeworpen'. Deze gevallen engelen worden ook wel geesten, boze geesten of demonen genoemd.

Maar zoals we net gezien hebben dat de twaalf sterren naar de twaalf stamvaders van Israël verwezen, zo kan het hier ook betekenen dat de duivel kans heeft gezien (ongeveer) een derde van Israël(s sterren) mee te nemen in zijn val. Ook dat is een goede uitleg, want in 6:13 staat dat de sterren van de hemel vielen, als onrijpe vijgen in een storm. En daar zal het juist over Israëls regerende elite blijken te gaan. Bij de trompetten komen we straks maar liefst twaalf keer het 'een derde' tegen. We kunnen het 'een derde' van de trompetten daarom koppelen aan het 'een derde' hier.⁴

Meerdere lagen

Je komt hier nu iets opvallends tegen. Eén beeld kan soms meerdere lagen hebben, meerdere betekenissen of invullingen, zoals de zeven koppen zowel zeven heuvels alsook zeven keizers zijn. We zullen dat nog wel vaker gaan zien. Het hangt dan bijvoorbeeld van de context af voor welke invulling gekozen moet worden. Of soms kunnen ze allebei naast elkaar staan, zoals dit vers zowel over gevallen engelen als over het volk Israël kan gaan.

Ik moet er wel bij zeggen dat we NIET zomaar vrij zijn om te kiezen wat we in bepaalde beelden mogen invullen. De tekst zelf moet er aanleiding toe geven en het moet passen bij het geheel. In dit geval geeft de tekst van Openbaring zelf er de volledige aanleiding toe om het tweeledig op te vatten. En dus mogen we beide lagen onderscheiden.

Koppelen aan de geschiedenis

12:4b En de draak stond voor de vrouw, die op het punt stond te baren, om haar Kind te verslinden, zodra zij Het gebaard zou hebben.

Toen Jezus geboren werd, liet Herodes alle kinderen tot twee jaar in de regio van Bethlehem vermoorden, omdat de wijze mannen hem hadden verteld dat Hij de Koning van de Joden zou worden. Maar Jozef en Maria waren daarvoor al gevlucht naar Egypte⁵, zodat Jezus was ontkomen.

4 Er zijn meer van deze koppelingen tussen dit visioen en de trompetten te maken, zoals we zullen gaan zien.

5 Dit verhaal is te vinden in Mattheüs 2:16-18.

Hier hebben we even een belangrijk moment. Je ziet dat het beeld van Johannes, namelijk het verslinden van het Kind, concreet aansluit bij een echte – dramatische – gebeurtenis die plaatsgevonden had in die tijd. We zullen zien dat dat veel vaker voorkomt. Het zal zelfs de sleutel tot het begrijpen van Openbaring blijken te zijn. Als je om wat voor reden dan ook weigert de beelden zo veel mogelijk te koppelen aan de geschiedenis, kun je alle kanten op met de beelden – en dus ook de verkeerde.

Dit beeld van Johannes laat daarom zien wat de geestelijke realiteit is achter onze werkelijkheid. In onze werkelijkheid zouden wij zeggen: Herodes was bang dat er een andere koning dan hij of uit zijn nageslacht zou komen, die ZIJN koningschap zou overnemen. Bezeten als hij was van zijn machtspositie, was hij bereid daar een hele schare kindertjes voor uit te moorden.

Het beeld van Johannes zegt nu: oké dat zal wel, maar de geestelijke realiteit daarachter is dat de duivel het Kind van Israël, dat is de Messias, wilde vermoorden, om zo het plan van God te dwarsbomen. De duivel gebruikt mensen die van God los zijn om te proberen zijn doel te bereiken. God gebruikt mensen die Hem dienen om Zijn doel te bereiken. Hoe dichter je bij God bent, hoe beter God je kan gebruiken. Hoe verder je van God afstaat, hoe beter de duivel je voor zijn karretje kan spannen. Herodes was bereid te moorden om zijn positie veilig te stellen. Op die manier was hij zeer bruikbaar voor het doel van de duivel: de Messias uit de weg ruimen voordat Hij iets kon doen. Zou Herodes een godvrezend mens geweest zijn, dan had hij voor zichzelf besloten dat moord uitgesloten was om zijn doelen te bereiken. Dan was hij onbruikbaar geweest voor de duivel.

Het kind is Jezus de Messias

12:5a En zij baarde een Zoon, een mannelijk Kind, dat alle heidenvolken⁶ zal hoeden met een ijzeren staf.

Hieruit kunnen we duidelijk concluderen dat het om Jezus Messias gaat en niet om een soort beeldspraak, zoals de zonen van Israël, alle christenen of de kerk. Het is een verwijzing naar Psalm 2, waar over de Messias gezegd wordt dat Hij de afgodenvolken zal verpletteren met een ijzeren scepter. In Openbaring 19:11-21 wordt ditzelfde genoemd als het over Jezus' terugkomst gaat.

⁶ De termen 'heidenvolken' of gewoon 'heidenen' hebben bij ons bijna de klank van een scheldwoord, maar worden in de Bijbel gebruikt om alle niet-Joodse volken aan te geven. Vanaf nu vervang ik dit door 'niet-Joodse volken' of 'andere volken'. Je zou er in de context van die tijd ook 'afgodenvolken' onder kunnen verstaan.

Door deze verbindingen met Psalm 2 en Openbaring 19 weten we zeker dat met het Kind Jezus bedoeld wordt. Dit soort dingen zijn haakjes en oogjes, kleine verwijzingen waardoor we stukjes van de puzzel kunnen aanleggen. Iemand die de Bijbel al wat beter kent, herkent sommige dingen meteen en hoeft de stukjes er niet meer bij te zoeken. Iemand anders zal die verwijzingen beter eerst even goed kunnen bekijken om het plaatje helder te krijgen.

12:5b En haar Kind werd weggerukt naar God en naar Zijn troon.

Het leven van Jezus wordt nu als het ware even doorgespoeld naar het moment waarop Hij naar de hemel gaat, zoals dat in Handelingen 1:9-11 beschreven staat: ‘Hierna zagen ze hoe Hij opsteeg naar de hemel. Toen kwam er een wolk en ze zagen Hem niet meer. Ze bleven naar de lucht staan staren. Plotseling stonden er twee mannen in witte kleren bij hen. Ze zeiden: “Mannen uit Galilea, waarom staan jullie naar de lucht te staren? Jullie hebben gezien hoe deze Jezus bij jullie is weggegaan naar de hemel. Op dezelfde manier zal Hij weer terugkomen.”’ (BB)

Ook nu zien we dat het beeld van Johannes heel concreet aan te haken is bij een concrete gebeurtenis in onze wereld, namelijk de hemelvaart van Jezus.

De woestijnperiode

12:6 En de vrouw vluchtte naar de woestijn, waar zij een plaats had, die door God voor haar gereedgemaakt was, opdat men haar daar zou voeden twaalfhonderdzes-tig dagen.

De vrouw (dat is het ware volk Israël) moet vluchten naar de woestijn. Ze kan niet langer op haar plek (dat is het land Israël) wonen. In de woestijn is ze veilig, omdat God daar voor haar zal zorgen.

De 1260 dagen lijken te zeggen dat Israël zich gedurende een bepaalde periode ‘in de woestijn’ schuil moet houden. Het zijn daarom profetische dagen. Het zullen eerder jaren zijn dan dagen.

Nu moeten we de geschiedenis van Israël erbij halen om te begrijpen waar het over gaat.

In het jaar 70 is Jeruzalem volledig met de grond gelijk gemaakt en de tempel verwoest, door de Romeinen onder leiding van generaal Titus, die later keizer werd. In 66/67 waren de Joden in opstand gekomen, nadat de Romeinen geld geroofd hadden uit de tempel. Die oorlog duurde zo’n zeven jaar. In het jaar 70 werden Jeruzalem en de tempel verwoest. Het eindigde met de val van de bergvesting

Masada in het jaar 73/74. Sindsdien hebben er altijd nog wel wat Joden in het land gewoond, maar is de natie Israël als zodanig opgehouden te bestaan.

Het schuilhouden in de woestijn zou weleens gelinkt kunnen worden aan en dus kunnen ingaan op het moment waarop Jeruzalem vernietigd was. Het is verleidelijk om te denken dat die 1260 dagen dan slaan op de drieënhalf jaar totdat Masada viel. Maar dat kan niet, want in Masada werd de laatste Joodse weerstand neergeslagen, terwijl in ons beeld de vrouw juist ontkomt. Die 1260 dagen moeten we daarom als profetische dagen zien, dat wil zeggen als een bepaalde afgeronde periode, waar een keer een einde aan zal komen.

De vrouw wordt de kerk

Heel veel mensen stappen op dit punt over op een geestelijke betekenis. Het zou dan niet meer gaan over Israël, maar over de kerk, die de plaats van Israël zou hebben ingenomen. God beschermt Zijn kerk dan voor zolang als het zal duren. In zekere zin klopt dat ook wel, want het ware Israël... dat werd gevormd door de leerlingen van Jezus. Zij waren allemaal Joden, Joodse christenen. De kerk was in het begin ALLEEN maar een Joodse aangelegenheid en heette niet eens kerk. De Joodse christenen kwamen samen in de tempel, niet in een kerkgebouw.

Toch moeten we er wel voorzichtig mee zijn. Waar in de Bijbel wordt de kerk vergeleken met twaalf sterren, de zon en de maan? Er moet, vind ik, een heel goede reden zijn om te kiezen voor een andere invulling dan de tekst in eerste instantie lijkt aan te geven. Sterker nog, in vers 17 lezen we straks dat de draak 'tegen de rest van haar kinderen' (BB) ging strijden. Wie zijn dat dan? Precies! De christenen, de kerk uit de andere volken. Die worden apart genoemd en dus is de vrouw zelf NIET de kerk.

Straks bij het beeld van de Twee Profeten zal nog sterker blijken dat de schoen steeds prima past als we over Israël blijven praten en dat hij enorm begint te wringen als we de kerk ervoor blijven invullen.

Intermezzo - Oorlog in de hemel

12:7 Toen brak er oorlog uit in de hemel: Michaël en zijn engelen voerden oorlog tegen de draak, ook de draak en zijn engelen voerden oorlog.

8 Maar zij waren niet sterk genoeg, en hun plaats werd in de hemel niet meer gevonden.

9 En de grote draak werd neergeworpen, namelijk de oude slang, die duivel en satan genoemd wordt, die de hele wereld misleidt. Hij werd neergeworpen op de aarde en zijn engelen werden met hem neergeworpen.

10 En ik hoorde een luide stem in de hemel zeggen: Nu is gekomen de zaligheid, de kracht en het koninkrijk van onze God en de macht van Zijn Christus, want de aanklager van onze broeders, die hen dag en nacht aanklaagde voor onze God, is neergeworpen.

11 En zij hebben hem overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis, en zij hebben hun leven niet liefgehad tot in de dood.

12 Daarom, verblijd u, hemelen, en u die daarin woont! Wee hun die **de aarde en de zee bewonen**, want de duivel is naar beneden gekomen, naar u toe, in grote woede, omdat hij weet dat hij nog maar weinig tijd heeft.

Dit is een soort intermezzo dat laat zien wat er met de draak aan de hand is.

Satan had kennelijk toegang tot de hemel. In het boek Job vind je daar een voorbeeld van: Satan gaat op zijn dooie gemak bij God langs en praat met Hem over Job. Maar nu is hij dus uit de hemel geknikkerd!

De meeste mensen die dit gedeelte uitleggen, zijn het er wel over eens dat dit mogelijk geworden is door wat Jezus gedaan heeft, doordat Hij gestorven, begraven en weer opgestaan en op die manier voor de zonden (en de daarmee veroorzaakte pijn) van de mensen betaald heeft. Je zou Satan dan als een Openbaar Aanklager kunnen zien (zoals bij Job⁷) die bij God verhaal komt halen met een waslijst aan overtredingen die wij allemaal gedaan hebben en die wil dat God deze mensen aan hem uitlevert om veroordeeld en in de gevangenis gegooid te worden. God had er nooit zo'n zin in (om het zo maar te zeggen) om Zijn geliefden aan Satan uit te leveren, maar de lijst met aanklachten stond wel altijd open, dus men kon hem nooit de toegang tot de hemel ontzeggen.

Maar met de dood van de onschuldige Jezus is er betaald voor iedereen. Het is alsof God en de engelen tegen Satan hebben gezegd: 'Luister, jij hebt je zin gekregen. Je hebt de Zoon van God vermoord, die zonder enige zonde was en zonder enige schuld. Hij heeft daarmee plaatsvervangend betaald voor alle openstaande dossiers. Dus bij dezen worden al die openstaande dossiers geseponeerd en wordt je van rechtswege de toegang tot de hemel ontzegt. Doei.'

En toen kwam er een oorlog, die Satan verloor, zodat hij op aarde geknikkerd werd. Er is dus een belangrijke slag gewonnen, maar de strijd is nog lang niet compleet gestreden.

7 Of lees ook Zacharia 3, waar de duivel de hogepriester Jozua beschuldigt, die dan echter schone kleren krijgt van God en de belofte van de komst van de Messias.

De mensen op de aarde en de zee

Dit is een heel rare uitdrukking. Waarom worden de mensen op de zee apart genoemd? Als je 'de mensen op de aarde' zegt, dan is daarmee toch iedereen bedoeld? Op, in, onder de aarde, op, in de zee... die horen er dan allemaal bij. Wel, het is weer een puzzeltje. De zee, dat is namelijk de Middellandse Zee, waar alle volken langs gelegen zijn. In hoofdstuk 17:15 staat dat de vele wateren alle volken, naties en talen zijn. De zee is de volkerenzee. Maar wat is dan de aarde? Dat is Israël en wel het afvallige Israël – omdat we het ware Israël al in de vorm van de vrouw hebben.

Dat lijkt raar, maar is het niet. WIJ zien bij het woord 'aarde' een aardbol. Toen had men dat niet zo op het netvlies. Het woord 'aarde' was toen meer zoals ons woord 'land'. Dat kan zowel een akker als een natie betekenen. Zo kan het woord 'aarde' in de Bijbel zowel de hele aarde alsook alleen maar één natie betekenen. In dit geval is dat Israël.

De vrouw vervolgd

12:13 En zodra de draak zag dat hij op de aarde was neergeworpen, ging hij de vrouw vervolgen die het mannelijke Kind geboord had.

Dit vers krijg nu een speciale lading of een dubbele laag. Satan was uit de hemel op 'de aarde' gegooid, dat kan dan zowel de wereldbol/alle naties, als de natie Israël in het bijzonder zijn.

Satan meende in eerste instantie dat het hem gelukt was het Kind te doden (bij de kruisiging van Jezus), maar had niet voorzien dat Hij ook weer uit de dood zou opstaan en wat de gevolgen daarvan zouden zijn. En dus richtte hij zich als plan B op de vrouw zelf. Satan wil nu het ware Israël (of de Joodse kerk) vernietigen.

12:14 En aan de vrouw werden twee vleugels van een grote arend gegeven, opdat zij naar de woestijn zou vliegen, naar haar plaats, waar zij gevoed wordt, een tijd en tijden en een halve tijd, buiten het gezicht van de slang.

Dit is een herhaling van het voorgaande, kennelijk om na het intermezzo van zojuist de draad weer op te pakken. Nu wordt de woestijnperiode op een andere manier aangegeven, maar het zijn nog steeds 1260 (profetische) dagen, gerekend met 360 dagen in een jaar, zoals gebruikelijk was in de Joodse kalender.

Op andere plekken in Openbaring (zoals straks bij de Twee Profeten) en de rest van de Bijbel (zoals Daniël 7:25 en 12:7) worden op dezelfde manier zulke periodes van 1260 dagen aangegeven. We moeten (en zullen) daar dan ook onderzoeken

ken of daar hetzelfde mee bedoeld wordt. Het kunnen haakjes en oogjes zijn, die we met elkaar moeten verbinden. Daar komen we dus op terug.

Het 'vluchten naar een plek in de woestijn' doet op zich wel denken aan de bergvesting Masada, waar de laatste Joden die in opstand gekomen waren tegen de Romeinen probeerden stand te houden. Maar die vesting werd ook door Titus ingenomen en iedereen die zich daar schuilhield werd gedood⁸, terwijl de vrouw er juist veilig is. Dus Masada kan niet de juiste invulling van het beeld zijn.

De stroom van water

12:15 En de slang spuwde uit zijn bek water als een rivier, de vrouw achterna, om haar door de rivier te laten meesleuren.

16 Maar de aarde kwam de vrouw te hulp, en de aarde opende haar mond en verzwoeg de rivier die de draak uit zijn bek had gespuwd.

Dit kan gekoppeld worden aan de val van Jeruzalem. Titus heeft, om het zacht uit te drukken, geprobeerd het Joodse volk uit te roeien. Net als Hitler eigenlijk. Flavius Josephus, een Joodse generaal, die overgelopen was naar het kamp van Titus en toen geschiedschrijver is geworden, zegt dat er meer dan een miljoen Joden omgekomen zijn⁹. De reden was dat het tijdens de belegering van Jeruzalem net Pascha was en Titus iedereen die naar binnen wilde toeliet, maar er niemand meer uit liet gaan.

Nu gaan we zien hoe het onderscheid dat gemaakt wordt tussen de vrouw (het ware Israël) en de aarde (de gehele natie of zelfs het afvallige Israël) uitpakt en waarom het zinvol is om die in dit beeld apart te benoemen. Het doel van de slang is niet zozeer het uitroeien van goddeloos Israël – goddeloos Israël heeft hem juist een handje geholpen om te proberen de Messias ter dood veroordeeld te krijgen, ook al pakte dat uiteindelijk verkeerd uit. Satan wil de ware volgelingen van God uit Israël verdelen. Een beetje *collateral damage* moet dan maar. Bovendien zeggen Gods beloftes in het Oude Testament dat er voor eeuwig een Koning op de troon van Israël zal heersen en dat moest voorkomen worden. En dus richt de duivel de waterstroom op Israël met de bedoeling om 'de Vrouw' te treffen. Maar het is 'de aarde' die de klap incasseert! De duivel wil het ware Israël vernietigen, maar het afvallige Israël wordt het plaatsvervangende slachtoffer ervan. En als

⁸ Of pleegde collectief zelfmoord toen na maanden van belegering de Romeinen over de muren klommen.

⁹ Men houdt dit aantal over het algemeen als veel te hoog.

zodanig ‘helpt’ het de Vrouw. Maar hoezo ontkwam de Vrouw daaraan, vraag je je misschien af?

Hoe Vrouwe Israël kon ontkomen

In Lukas 21:20-24 zegt Jezus nadrukkelijk dat je je uit de voeten moet maken uit Jeruzalem als je de legers ziet aankomen. Alle volgelingen van Jezus, die goed opgelet hadden, zorgden ervoor NIET meer in Jeruzalem te zijn toen Titus naderde. Dat moment had men al drieënhalf jaar zien aankomen en zal onder (Joodse) christenen (in Israël) veelvuldig besproken zijn geweest. Bovendien had Jezus gezegd dat zij niet naar het zwaard moesten grijpen.¹⁰ Degenen die hadden geluisterd naar wat Jezus gezegd had, ontkwamen dus aan de slachting. Zij die Jezus als een ketter zagen, zich verschansten in Jeruzalem en zich verzetten tegen de Romeinen, kwamen om.

Straks, als we bij de zeven trompetten aangekomen zijn, zullen we nog veel duidelijker gaan zien hoe dit allemaal uitpakt, omdat die een specificatie geven van de Oorlog in de Hemel en de Waterstroom. Beide beelden worden heel gedetailleerd uitgewerkt (de Waterstroom zal daar een enorme stroom sprinkhanen blijken te zijn), maar voor nu hebben we het globale idee te pakken en dat is even voldoende.

Nu wordt de kerk vervolgd

12:17 En de draak werd boos op de vrouw, en ging heen om oorlog te voeren tegen de overigen van haar nageslacht, die de geboden van God in acht nemen en het getuigenis van Jezus Christus hebben.

Hier zie je HEEL duidelijk dat met de Vrouw NIET de kerk bedoeld wordt. De kerk – dat is ‘de overigen van haar nageslacht’. Wij, christenen, zijn kinderen van Israël, maar niet Israël zelf.

Het (Beest van het) Romeinse Rijk, of eigenlijk de aansturende macht daarachter, namelijk Satan, heeft in de eerste eeuwen de christenen intens vervolgd. Dus ja, dat beeld klopt wel met de werkelijkheid.

Hiermee eindigt het eerste beeld van onze Kapstok, Ruggengraat of Rode Draad. Nu kunnen we gaan kijken naar het beeld van de Twee Profeten dat we, zoals we zullen gaan zien, zelfs naadloos kunnen aansluiten.

¹⁰ Mattheüs 26:52.